

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Illvstrivm Virorum Epistolae, Hebraicae, Graecae et
Latinae, Ad Ioannem Reuchlin Phorcensem virum nostra
aetate doctissimum diuersis temporibus missae**

Reuchlin, Johannes

Hagenoae, 1519

Martinus Luther Augustinensis, Ioanni Reuchlin Phorcensi

[urn:nbn:de:bsz:31-270838](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-270838)

EPISTOLLVS TVRORVM AD

Philippus Melanchthon Brettanus Sueuus, Ioanni
Reuchlin Cognato suo Salutem.

SERIVS q̄ uolebam ad te scribo, expectandæ enim erant sac-
cinæ Bibliopolarum nostrorum, si quos hi forte libellos Asta-
rothæ adferret, aut alia quorum nostra in re quis usus esset. Ni-
hil afferunt, id ut egerrime patiar, qui cœpi argumentum quod
sum pollicitus ludere ἐλεγμικὸν κατὰ τῶν ἀσκησιῶν. Fortasse
coniicis, de amore, studio ac pietate in te mea. Non deseram, ne
dubita, signa nostra, μὴ ποτε ῥιψάσῃς ἐσόμῃς. Excuditur Pesca-
tor Bilibaldi cum Nazareni libellis, mittā cum ad te. πρὸ ἀφραση
Erasmus in epistolam Pauli edidit, quā si uis mittam quoq; ὡς εἶ
exclames ὦ βρονταί. Habes rursus Simplicium tuum & Ammoni-
um ac Philoponum. Gratia tibi qui nostro tantisper usui tam bo-
nos libros indulseris. Quæso te, si qua habes Alberthi, quorum nul-
lus est usus tibi, mitte ad me. Plutarchi ἑπεὶ ἀκούειν à me uersū
cui uis dicabo. Franciscus sese tibi nosser nexum scribit, & uindica-
ri uult, non ceu in gregem tuum immissus aries, ut Iuricon. inq̄
sed ceu arbuscula quæ in agrum aliquando tuum radices egit. Va-
le, & Philippum ne desere. Tubingæ.

Martinus Luther Augustinensis, Ioanni
Reuchlin Phorcensi.

DOMINVS tecum uir fortissime. Gratulor misericordie
dei quæ in te est, uir & eruditissime & humanissime, qua tā-
dem præualuisti obstruere os loquentium iniqua. Fuiſti tu
sanè organum consilii diuini, sicut tibi ipsi incognitum, ita oibus
puræ Theologiæ studiosis expectatissimum, à deo longe alia fie-
bant à Deo, & alia uidebatur geri per uos. Eram ego unus eorum
qui tecum esse cupiebant, sed nulla dabatur occasio. Eram tamē
oratione & uoto tibi semper præsentissimus. Sed quod tunc nega-
tum est socio, nūc cumulatissime tributum est successori. Inuadūt
dentes istius Behemoth me, si quo modo sartire queant ignomi-
niam quam retulerunt ex te. Occurro & ego ipsis longe quidem
minoribus ingenii & eruditionis uiribus q̄ tu occurristi & prostra-
uisti, sed non minore animi fiducia. Congredi mihi detrectant, re-
spondere recusant, sed mera ui & uiolentia in me uiam affectant

IO. REUCHLIN. LIBER SECVND.

Viuit uero Christus, & ego perdere nihil possum, quia nihil habeo
 Fracta sunt in tua firmitate non parum quidem cornua horu tau
 torum. Hoc enim in te egit Dominus, ut Tyrannus sophistarū ali
 quando & tardius & mitius disceret ueris Theologiae studiis resi
 stere, ac respirare inciperet Germania, scripturarum doctrina tot
 heu annorum centenariis, non tam oppressa q̄ extincta. Nō erāt
 hęc initia danda pulcherrimorum studiorum per hominem par
 uae gratiae. Sed sicut Christum (sit uenia comparationi) omniū
 maximum montem Deus contriuit usq̄ in puluerem mortis. Ve
 rum ex hoc puluere postea excreuerunt tot magni montes, ita &
 tu parum attulisses fructus, nisi mortificatus in puluerem fuisse re
 ductus. Vnde nūc tot surgunt proceres literarum sacrarum. Et ex
 audita est oratio gementis ecclesiae Saluum me fac domine, quo
 niam defecit sanctus, diminuti sunt fideles de filiis hominū. Quo
 niam exaltati fuerunt ad altitudines dei, uilissimi filiorum homi
 num. Sed ecce nonne ego impudens, qui tam familiariter sine
 proemio honoris tecum loquor? Verum, facit hoc animus me⁹
 in te officiosissimus, qui & tibi est familiarissimus tum memoria
 tui, tum librorum tuorum meditatione. Accedit ad hoc quod &
 permouit ut tandem scriberem, q̄ Philippus noster Melanchthō
 homo admirabilis, immo penē nihil habens, quod non supra ho
 minem sit, familiarissimus tamē & amicissimus mihi, omnino ex
 egit has literas ad te. Fidem iubens, certissime te non aegre laturū,
 sed & gratum habiturum quicquid ad te ineptirem. Huic ego im
 putes uelim, si quid imputare uelis, nisi quod animum meum er
 ga te non nisi candidissimum his literis protestari uolui. Vale, &
 gaude in domino, praceptor uere mihi uenerabilis. Vuittember
 gae altera die Lucia. Anno M. D. XVIII.

Petrus Galatinus Minoritanus, Ioanni Reuchlino
 LL. Doctori S. D. P.

HORTARIS me ornatissimis literis tuis Capniō uir unice
 ut in tui ueritatiscq̄ diu tā acriter impugnatae defensionē mi
 hi aliquid scribēdum ducam. Nimum profecto (quod pace tua
 dixeris) falleris si uel te qui ceteros oēs cōtra ueritatis aduersarios